

Minnesota Kalp Yetmezli?i ile Ya?am Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Minnesota Kalp Yetmezli?i ile Ya?am Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26122>

Özet

Minnesota Kalp Yetmezli?i ile Ya?am Anketi (MKYYA), kalp yetmezli?i hastalar?n?n ya?am kaliteleri üzerindeki hastal??a ba?l? etkileri de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir ölçektir. Bu akademik giri?, Zehra Uzunhasano?lu taraf?ndan 2013 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda ger?ekle?tirilen MKYYA'n?n Türk?e uyarlama, ge?erlilik ve güvenilirlik ?al??malar?n? özetlemektedir. ?al??ma, ölçe?in Türk?e popülasyonda kullan?m?n?n psikometrik yeterlili?ini ara?t?rm?? ve orijinal iki faktörlü yap?n?n aksine, tek boyutlu bir yap?n?n daha uygun oldu?unu göstermi?tir.

MKYYA'n?n Türk?e sürümü toplam 21 maddeden olu?makta olup, yüksek düzeyde iç tutarlıl??a sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu uyarlama ?al??mas?, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kalp yetmezli?i hastalar?n?n ya?am kalitesini ölçmek için güvenilir ve ge?erli bir araç sunmay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Minnesota Kalp Yetmezli?i ile Ya?am Anketi, MKYYA, Kalp Yetmezli?i, Ya?am Kalitesi, Uyarlama, Güvenilirlik, Ge?erlilik, Psikometri.

Yazarlar

Zehra Uzunhasano?lu

Amaç

Minnesota Kalp Yetmezli?i ile Ya?am Anketinin (MKYYA) temel amac?, kalp yetmezli?i (KY) tan?s? alm?? bireylerin, hastal?klar?n?n günlük ya?am aktiviteleri ve duygusal refahlar? üzerindeki etkilerini ölçmektir. Ölçek, hastal??n fiziksel ve duygusal k?s?tlamalar?n? nicel olarak belirleyerek, klinik müdahalelerin ve tedavi yöntemlerinin hastan?n ya?am kalitesini ne ölçüde iyile?tirdi?ini takip etmek için tasarlanm??tır.

Bu uyarlama ?al??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinali ?ngilizce olan bu ölçe?in Türk?e konu?an popülasyon için kültürel ve dilsel adaptasyonunu sa?lamak ve psikometrik özelliklerini (ge?erlilik ve güvenilirlik) titizlikle analiz etmektir.

Yap?

MKYYA, kalp yetmezli?inin bireyin ya?am kalitesini etkileyen boyutlar?n? ölçmeyi amaçlayan bir yap?d?r. Ölçe?in orijinal geli?tirilme sürecinde iki ana boyut önerilmi?tir: **Fiziksel Alt Boyut** ve **Emosyonel (Duygusal) Alt Boyut**. Bu alt boyutlar, hastan?n nefes darl???, yorgunluk gibi fiziksel

k?s?tlamalar?n? ve endi?e, depresyon gibi duygusal zorluklar?n? kapsamaktad?r.

Ancak, Zehra Uzunhasano?lu taraf?ndan y?r?t?len T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda, uygulanan fakt?r analizleri sonucunda orijinal iki boyutlu yap? do?rulanamam??t?r. Aksine, T?rk?e s?r?m?n?n **tek boyutlu** bir yap? sergiledi?i ve dolay?s?yla tek bir genel ya?am kalitesi puan? olarak de?erlendirilebilece?i sonucuna var?lm??t?r. ?l?ek, toplam 21 maddeden olu?maktad?r.

Ge?erlilik

Ge?erlilik analizleri, ?l?e?in ama?lad??? yap?y? ne ?l?de ?l?t??n? belirlemek amac?yla **yap?sal ge?erlilik** ve **ol?t ge?erlili?i** ba?l?klar? alt?nda incelenmi?tir.

Yap?sal ge?erlili?in incelenmesinde kullan?lan y?ntemlerden biri olan Do?rulamam?? Fakt?r Analizi (DFA), ?l?e?in orijinal iki boyutlu yap?s?n? (fiziksel ve emosyonel) T?rk?e ?rneklemde do?rulamamam??t?r. DFA sonu?lar?na g?re, alt boyutlulu?u g?steren Uyumlu Kar??la?t?rmal? ?ndeks (CFI) de?eri 0,86 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, kabul edilebilir s?n?rlar?n alt?nda kald??? i?in yap?sal ge?erlilik analizi uygulanamam??t?r.

Yap?sal ge?erlili?in ortaya konmas?nda kullan?lan di?er bir yakla??m olan **birle?im-ayr???m ge?erlili?ini** (convergent-discriminant validity) belirlemek ?zere, ya?am kalitesini ?l?en di?er standart ara?lar olan WHOQOL-Bref ve SF-36 ?l?ekleri kullan?lm??t?r. Bu kar??la?t?rmal? analizler, MKYYA'n?n ?l?t?? yap?n?n ilgili di?er yap?larla teorik olarak beklendi?i gibi ili?kili oldu?unu g?stermeyi ama?lam??t?r.

G?venilirlik

G?venilirlik analizleri, ?l?e?in zaman i?inde tutarl? ve kararlı sonu?lar verme yetene?ini de?erlendirmek i?in yap?lm??t?r. ?al??mada kullan?lan temel g?venilirlik y?ntemleri ?unlard?r:

?? Tutarlılık Analizi: ?l?e?in t?m maddelerinin ayn? yap?y? ne ?l?de ?l?t??n? belirlemek i?in Cronbach alfa katsay?s? kullan?lm??t?r. MKYYA'n?n genel i? tutarl?lık alfa de?eri **0,98** gibi olduk?a y?ksek bir seviyede bulunmu?tur. Bu sonu?, T?rk?e versiyonun maddeleri aras?nda m?kemmel bir tutarl?lık oldu?unu g?stermektedir.

Test-Tekrar Test Analizi: ?l?e?in zamana kar?? kararlılı??n? ?l?mek amac?yla test-tekrar test uygulamas? ger?ekle?tirilmemi?tir.

Madde ??karma Analizi: ?? tutarl?lık analizlerinde, her bir madde tek tek ??kar?larak kalan maddelerin i? tutarl?lıklar? ayr? ayr? hesaplanm?? ve ?l?e?in genel tutarl?lı?? ?zerindeki her bir maddenin etkisi incelenmi?tir.

Faktör Analizi

MKYA Türkçe sürümünün faktör yap?s?n? incelemek için hem Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) hem de Aç?klayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmı?tır.

DFA, ölçe?in orijinalinde önerilen iki boyutlu yap?y? (fiziksel ve emosyonel) test etmek amacıyla uygulanmı?tır. Ancak, DFA sonuçları bu iki boyutlu yap?n?n Türkçe veri seti ile uyumlu olmadı?nı, CFI de?erinin 0,86 ile düşük kaldı?nı göstermektedir. Bu durum, orijinal modelin Türk popülasyonunda do?rudan uygulanamayacağıni i?aret etmektedir.

DFA'n?n yetersiz kalması üzerine uygulanan AFA yöntemi, MKYA'n?n Türkçe sürümünün **tek boyutlu** bir yap? olarak kümelendi?ini ortaya koymuştur. Bu bulgu, MKYA'n?n Türkçe versiyonunun, kalp yetmezli?i ile ilgili ya?am kalitesini tek bir genel puan üzerinden de?erlendirilebilece?ini göstermi? ve ölçe?in yap?sal modelinde kültürel veya dilsel adaptasyon kaynaklı bir de?i?iklik oldu?unu i?aret etmi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 21 maddeden olmaktadır.

Derecelendirme: Veri kayna?ında derecelendirme formatı belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması yapılmı?tır).

Popülasyon Grubu: Kalp Yetmezli?i tan?s? almı? hastalar.

Ya? Grubu: Mevcut De?il (Yeti?kin Kalp Yetmezli?i hastaları varsayılr).

Popülasyon Detayları: Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü kapsamında yapılan tez çalışması'nın örnelemi.

Test Metodolojisi: Anket/Öz Bildirim Ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ya?am Kalitesi, Geçerlilik, Cronbach Alfa, Fiziksel Sağlık, Duygusal Sağlık, Kardiyoloji, Faktör Analizi, Sağlık Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Mevcut De?il

